

ПРЕС КЛИПИНГ

15. јун 2016.

НАСЛОВИ

У „Фијату“ угрожена трећина радних места (стр. 2)

"Фијат" спрема отказе? (стр. 3)

Инспекције рада контролисала безбедност рада у 23 фирме са 29.000 запослених (стр. 5)

Вучић: Биће плате 500 евра (стр. 5)

Ефекти закона о раду - више посла за мање пара (стр. 6)

Фијат укида једну смену (стр. 7)

СПОРНЕ ТАЧКЕ Шта се дешавало иза затворених врата на почетку разговора са ММФ-ом (стр. 8)

Дежурства без дневница (стр. 10)

Синдикат не може да тужи владу (стр. 11)

У „Фијату“ угрожена трећина радних места

Уместо у три, крагујевачка фабрика аутомобила радиће од сада само у две смене. - У фабрици која тренутно запошљава око 3.200 радника, на јесен би без посла могло да остане више од 1.000 људи

Аутор: Бране Карталовић

Крагујевац – Фабрика аутомобила у Крагујевцу убудуће ће, уместо у уобичајене три, радити само у две смене. Компанија је о томе јуче издала саопштење, а председник фабричког синдиката Зоран Марковић, који се састао са директором „Фијат-Крајслера” у Србији Силвијом Вернети, казао је за наш лист да ће се у среду одржати нови састанак са директорком о томе како да се збрине евентуални вишак радника.

Компанија „Фијат-Крајслер аутомобили Србија“ саопштила је да се модел „500-Л“, продаје као и пре четири године. „Тржиште у Европи бележи благи раст и 'фијат 500-Л' има добре резултате. Укупна потражња за овим моделом је стабилна, док су предвиђања да ће волумен остати на истом нивоу и наредних година, учвршћујући позицију и остварене резултате“ – стоји на почетку саопштења, али се одмах затим саопштава и оно што обеспокојава крагујевачке раднике и доводи у сумњу намеру компаније да и даље, по истим принципима, послује у Србији: „У складу са захтевима тржишта, компанија је спремна да прилагоди своје производне капацитете спровођењем структуралних промена у организацији фабрике, пребацујући производњу из три у две производне смене“.

Да је „Фијат“ озбиљна компанија која не губи време, сведочи и следећи навод из њиховог саопштења: „У сарадњи са синдикатом, компанија ради на добровољним одласцима, који би се одмах реализовали. Ово је у циљу минимизирања социјалног утицаја на запослене“. Према информацијама до којих је дошла „Политика“ у синдикалним круговима, отпуштање радника, који ће бити проглашени технолошким вишком, одиграће се после августа и „ферагоста“ – колективног одмора за све запослене у Италији. То, практично, значи, да би, у септембру, без посла у крагујевачкој фабрици аутомобили, која тренутно запошљава око 3.200 радника, могло да остане више од 1.000 људи.

На најављеном састанку са менаџментом фабрике, који је поменуо председник синдиката Марковић, биће, заправо, речи на који ће начин радници напустити фабрику: да ли ће се за њих правити неки нови социјални програм, хоће ли добити отпремнине и колике би оне могле да буду. Иако је у Крагујевцу већ свима јасно о чему се ради, заједничка компанија наше државе и групације „Фијат-Крајслер“, у саопштењу, ипак, каже: „Реорганизација неће утицати

на континуитет у пословању, добре перформансе компаније, као и на ниво волумена и консолидовано лидерство у извозу“.

Проблем је, међутим, што се за извоз „500-Л“ одавно не може рећи да је „консолидован“: 2013. извоз је био вредан 1,53 милијарде евра, у следећој години био је 1,36 милијарди евра, а 2015. године – 1,18 милијарди евра. Дакле, око 200 милиона евра мање сваке године. По свему судећи, будућност највеће стране инвестиције у Србији је неизвесна. Око 1,3 милијарде евра уложених у обнављање старих „Заставиних“ погона“, набавку најмодерније опреме и почетак производње „великог фиће“ могло би да падне у воду 31. децембра 2018, када истиче уговор који је Влада Србије потписала са „Фијатом“ 2008. године.

По том уговору, нашој држави је припало 33, а италијанском произвођачу 67 одсто капитала у заједничкој компанији. Колико је наша држава профитирала, а колико изгубила у послу са Италијанима, могли бисмо да сазнамо тек пошто се обелодани комплетан уговор, са свим затамњеним клаузулама које су јавности до данас остале недоступне.

"Фијат" спрема отказе?

П. ЖИВКОВИЋ М. ЛУКОВИЋ

Руководство крагујевачке фабрике аутомобила најавило укидање треће смене. Трећини радника ће бити и понуђен добровољни одлазак из компаније

РУКОВОДСТВО компаније "Фијат-Крајслер аутомобили Србија" на састанку са репрезентативним синдикатима крагујевачке фабрике затражило је реорганизацију производње тако што би, уместо у три смене, "фијат 500 Л" био произвођен у две!

Вест је силно узбуркала духове не само у Крагујевцу и Шумадији јер би то могло да значи да је трећина, од око 3.000 радника колико их сада ради у овој фабрици - вишак!

- Имали смо састанак са директорком ФЦА Србија Силвијом Варнети - потврђује за "Новости" Зоран Марковић, председник Самосталног синдиката у ФЦА Србија. - Она нам је и саопштила став компаније да се целокупна производња организује у две уместо у три смене.

Реорганизација би требало да почне одмах и да буде завршена до краја јула.

- Данас ћемо имати први састанак са руководством компаније да видимо о ком броју радника се тачно ради и који су услови за одлазак - каже Марковић.

Из компаније "ФЦА Србија" "Новостима" је стигло званично саопштење у коме се истиче да је у Крагујевцу одржан састанак између руководства компаније и представника синдиката, како би се испитала тренутна ситуација на европском аутомобилском тржишту.

У истом саопштењу се тврди да тржиште у Европи бележи благи раст и да модел "фијат 500 Л" има добре резултате, па чак и да је укупна потражња за моделом стабилна, док су предвиђања да ће волумени остати на истом нивоу у наредних неколико година, учвршћујући позицију и остварене резултате.

Ипак, каже се у саопштењу, у складу са захтевима тржишта, компанија је спремна да "прилагоди своје производне капацитете спровођењем структуралних промена у организацији фабрике, пребацујући производњу из три у две производне смене".

У сарадњи са синдикатима, компанија ради на добровољним одласцима, који би се одмах реализовали. Ово је у циљу минимизирања социјалног утицаја на запослене.

- Ја сам и раније упозоравао у више наврата да имамо потешкоћа у раду последњих месеци и да су радници све чешће на принудним одморима - каже председник синдиката Марковић.

- Упозоравао сам да нам је други модел неопходан и тражио од Владе Србије, која је сувласник компаније, да бар постави председника Надзорног одбора јер од јануара, после одласка Милоша Петровића, немамо човека на тој позицији.

Марковић објашњава и да је једини спас производња другог модела јер се "фијат 500 Л" прави већ четири године и да је производња око 90.000 возила годишње мала у односу на инсталиране капацитете.

- Очекујемо и реакцију градских структура, Владе Србије, јер се зна шта ова фабрика значи не само за породице 3.000 запослених, већ и за велики број радника који раде код добављача делова и опреме - каже Марковић.

СТАБИЛАН ИЗВОЗ

РЕОРГАНИЗАЦИЈА неће утицати на континуитет у пословању, добре перформансе компаније, као и на ниво волумена и консолидовано лидерство у извозу компаније "ФЦА Србија".

ФЦА потврђује своју посвећеност на средњорочном и дугорочном плану у земљи, каже се између осталог у саопштењу "ФЦА Србија". Ова компанија је неприкосновени лидер на листи извозника из Србије са око 1,2 милијарде евра остварених на годишњем нивоу.

ЗАПОСЛЕНО 3.200 ЉУДИ

КОМПАНИЈА "ФЦА Србија" је основана 2008. године "Фијат-Крајслер групација" је власник 67 а Република Србија 33 одсто капитала и у њој ради 3.200 људи. До сада је у њу уложено око 1,3 милијарде евра од чега више од 1,1 милијарду у набавку најсавременије опреме. Фабрика у Крагујевцу има капацитет од око 300.000 возила годишње. Модел "500 Л" је у комерцијалној

производњи од 2012. године. Прошле године направљено је нешто више од 100.000, а ове године се очекује продукција од око 90.000 возила.

Инспекције рада контролисала безбедност рада у 23 фирме са 29.000 запослених

Извор: Бета

Инспекција рада Србије донела је седам решење због недостатака у области безбедности и здравља на раду на основу надзора спроведеног у 23 привредна субјекта, која запошљавају 29.649 особа

Инспекција рада Србије донела је седам решење због недостатака у области безбедности и здравља на раду на основу надзора спроведеног у 23 привредна субјекта, која запошљавају 29.649 особа, а чија је делатност електронска и електрична опрема за моторна возила.

Како је данас саопштило Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, надзорима нису утврђене неправилности у области радних односа.

"Од укупног броја радно ангажованих, послодавци су закључили уговоре о раду са 29.467 лица, док су са 182 лица закључили уговоре о обављању привремених и повремених послова, уговоре о делу, као и уговоре о стручном оспособљавању и усавршавању", пише у саопштењу.

Додаје се да је на основу утврђеног стања у примени Закона о раду и Закона о безбедности и здравља на раду, код девет послодаваца утврђен низак ризик, код 14 незнатан ризик, а код једног послодавца средњи ризик у области безбедности и здравља на раду.

Како су најавили, инспектори ће и у наредном периоду спроводити надзоре послодаваца.

Вучић: Биће плате 500 евра

В. М.

Премијер Србије данас обећао грађанима да ће просечне плате, које су сада премашиле 400 евра, у мандату нове владе достићи 500 евра. О повећању пензија са ММФ на јесен

ОЧЕКУЈЕМ да ће просечне плате, које су сада премашиле 400 евра, у мандату нове владе достићи 500 евра. Србија је једна од перспективнијих европских земаља коју чека боља будућност, обећао је данас премијер Србије Александар Вучић на конференцији за новинаре у Влади Србије.

Премијер је посебно нагласио да су грађани најзаслужнији што је Србија упркос мерама штедње успела да обезбеди раст који ће ове године, по новој процени ММФ-а, износити 2,5 одсто уместо раније предвиђених 1,8 одсто.

- Нису ми веровали када сам то најављивао, али ваљда ће веровати ММФ-у. Имаћемо можда и већи раст од 2,5 одсто, треба нам само једна киша око 25. јула да буде добар кукуруз. У септембру и октобру ћемо са ММФ-ом покренути и питање плата и пензија. Ако будемо имали снаге да наставимо реформе до краја, Србија ће бити у уџбеницима као неко ко је са најбољим резултатом прошао кроз програм ММФ-а.

Ефекти закона о раду - више посла за мање пара

Аутор текста: Војислав Стевановић

Закон о раду, који је усвојен пре две године, до 2018. би требало да буде промењен и додатно, како кажу у министарству рада, усклађен са европском праксом. Од измена се очекује и да додатно погодују инвеститорима. Али шта је са радницима, којима је и постојећи закон, како тврде у синдикатима, умањио права и отежао им свакодневицу.

У протекле две године незапосленост у Србији је смањена, али да ли је то резултат Закона о раду из 2014. Економисти не могу да тврде прецизно колико је Закон допринео да незапосленост данас падне на 19 одсто. Ипак, јасније је кад су у питању промене на тржишту рада. Од 2012. године расте број запослених, али је питање какав је квалитет тих послова.

"То значи да имамо ситуацију да расте запосленост, али да плате и сати рада показују умерен силазни тренд. Изгледа да 2015. долази до позитивних промена у обиму и квалитету запослености", каже професор Економског факултета Михаил Арандаренко.

"Запосленост расте, али захваљујући неквалитетној и тешко одрживој запослености са врло малим дохоцима и са високим степеном радне несигурности. Такозваних прекарних радника. Све више расте запосленост на кратке рокове и без гарантованих радних права", наводи професор ФПН Зоран Стојиљковић.

Социолог Срећко Михаиловић сматра другачије. Ефекти закона о раду су итекако видљиви, а тренд који је започет ће се наставити.

"Све више људи ради за било које паре и под било којим условима и било који посао. Због тога што су принуђени да би преживели. Реч је о голој борби за егзистенцији, о принуди која је карактеристична за неке претходне друштвене системе, а не за капитализам онакав какв су наши грађани сањали деведесете године", сматра Михаиловић.

Послодавци кажу, другачије ни не може. Они истичу да флексибилнији закон омогућава да лакше упошљавају раднике кад су им потребни, али и да их лакше отпуштају кад посла нема.

"Јасно је да ми имамо европске жеље, али нажалост привредне могућности су нам на нивоу неких неразвијених земаља Африке, Азије, Јужне Америке. Што значи да ћемо сви морати да схватимо да живимо у земљи која је једна од најсиромашнијих", каже председник Уније послодаваца Србије Небојша Атанацковић.

И са јефтином радном снагом, што је један од битнијих аргумената за оне који привлаче инвестирое у Србију, али и аргумент који може да наговести и каква је радничка будућност.

Фијат укида једну смену

Извор: Бета

Компанија Фијат Крајслер аутомобили Србија саопштила је данас представницима синдиката фабрике у Крагујевцу да је једна од три смене радника "вишак" због смањене тражње возила и предпочила да ће после одмора у августу рад фабрика бити организована у две смене.

Председник синдиката ФЦА у Крагујевцу Зоран Марковић је рекао агенцији Бета да је ту информацију представницима синдиката пренела директорка компаније Силвија Вернети.

- Сутра настављамо разговоре са руководиоцима компаније, да чујемо шта они конкретно нуде, какви су модели да добровољни одлазак из фабрике - рекао је Марковић.

Он је оценио да је синдикат данас примио "тешку" вест од менаџмента, али да није изненађен јер је познато да је пад тражње возила на светским тржиштима.

- Ми смо, међутим, очекивали да још много раније реагује Влада као власник 33 одсто капитала у ФЦА, односно премијер Александар Вучић кога смо 24 месеца позивали да се укључи у разговоре са руководством компаније, што се није догодило - рекао је Марковић.

Према његовим речима, фабрика у Крагујевцу ради четири године у три смене, од када је почела производњу аутомобила 500Л, и дневно се произведе око 645 возила.

- У последње две године било је пауза у раду, због проблема са добављачима или смањене тражње возила, али ово сада је најозбиљнији проблем за нас - рекао је Марковић.

У саопштењу ФЦА наведено је да тржиште продаје аутомобила у Европи бележи благи раст и да модел Фиат 500Л има добре резултате.

"Укупна потражња за моделом 500Л је стабилна, док су предвиђања да ће волумени остати на истом нивоу у наредних неколико година, учвршћујући позицију и остварене резултате", навела је компанија и додала да је спремна да прилагоди своје производне капацитете спроводјењем структуралних промена у организацији фабрике, пребацујући производњу из три у две производне смене.

Истакнуто је да, у сарадњи са синдикатима, ФЦА ради на добровољним одласцима, који би се одмах реализовали, "у циљу минимизирања социјалног утицаја на запослене".

ФЦА је потврдила посвећеност на средњорочном и дугорочном плану у Србији. У компанији ФЦА у Крагујевцу ради око 3.200 радника

СПОРНЕ ТАЧКЕ Шта се дешавало иза затворених врата на почетку разговора са ММФ-ом

Аутор: С. Лакић

Иза похвала ММФ Србији крију се и озбиљни захтеви за резевима, који се од Владе очекују у јавним предузећима и редовима запослених у државној управи.

То ће бити кључне тачке спорења током званичних разговора Владе и Фонда који су започели јуче пленарним састанком у НБС. Прве званичне изјаве с обе стране биле су пуне хвале и оптимизма, али у Немањиној 11 добро знају да ће ММФ бити упоран у својим захтевима, пре свега у погледу отпуштања и смањења трошкова у јавним предузећима.

ММФ је прихватио да процена раста БДП у Србији за 2016. буде подигнута на 2,5 одсто.

- Аранжман са Фондом подразумева отказе који су изостали, али и структурне мере попут решавања питања предузећа у реструктурирању и јавних предузећа као што су ЕПС, „Србијагас“ и Железнице. Дефицит државе јесте смањен, али није искључено да ММФ и ту захтева додатни притисак - каже извор „Блица“.

Шеф мисије ММФ за Србију Џејмс Руф изјавио је јуче да се аранжман са Србијом успешно спроводи и да наша земља постиже изузетне резултате у односу на постављене циљеве.

Он је у разговору са премијером Александром Вучићем истакао да је веома значајно јачање инвестиција у приватном сектору, којима су допринели позитивни трендови и опоравак на фискалној страни програма Србије са ММФ.

- И поред тешких разговора о предузећима у државном власништву, првенствено ЕПС, „Србијагасу“ и Железницама, као и проблему приватизације, наша жеља је да Србија успешно настави путем којим већ иде - истакао је Руф.

Вучић је оценио да је ово преломни тренутак за опоравак домаће економије. Он је нагласио да су добри резултати делом условљени и великом жртвом, али и да они неће опстати уколико Влада не буде потпуно посвећена даљем спровођењу програма са ММФ.

Министар финансија Душан Вујовић истакао је да се ММФ сагласио да се подигне процена раста БДП у Србији за 2016. са 1,8 на 2,5 одсто.

- Прихватили су 2,5 одсто, што је јако добро. То ће помоћи да се уклапамо у мере фискалног прилагођавања, да останемо на путу одрживог раста у наредним годинама - рекао је Вујовић.

Синдикат тражи да се наставницима ангажованим на малој матури плати, Министарство поручује да је реч о редовним обавезама

Дежурства без дневница

АУТОР: В. АНДРИЋ

Београд - Наставници који дежурају на завршном испиту, прегледачи тестова и супервизори, као и запослени у школским управама који су ангажовани на пословима око мале матуре не добијају никакве накнаде, јер ти послови спадају у њихову 40-часовну радну недељу, каже за Данас Снежана Марковић, помоћница министра просвете и председница Републичке уписне комисије, поводом захтева Уније синдиката просветних радника да се наставницима који буду укључени у спровођење мале матуре исплати новчана накнада.

Унија је јуче позвала Министарство просвете да директорима школа проследи јасно упутство да се придржавају посебног колективног уговора, којим је дефинисано да просветарима за прековремени рад, у који спада и завршни испит, следује повишица плате. У Унији кажу да су овим упознали чланство и да ће накнаде, ако им не буду исплаћене, тражити судским путем.

У том синдикату негодују што надокнаде добијају само информатички координатори при школским управама и тврде да је 2014. године њима исплаћено укупно 3,5 милиона динара. Снежана Марковић одговара да они нису запослени у школским управама већ их ангажује фирма која пружа комплетну информатичку подршку при спровођењу завршног испита и уписа у средње школе.

- Реч је о фирми коју је Министарство просвете ангажовало преговарачким поступком, уз одобрење Управе за јавне набавке, јер једина има одговарајући софтвер, који годинама уназад развија и ажурира. Министарство нема капацитет да направи врхунски софтвер за ту намену - одговара Марковићева на прозивке синдиката да је Министарство расписало јавну набавку за избор компаније која треба да пружи техничку подршку, али да је изостао јавни позив.

Помоћница министра објашњава да је преговарачким поступком избегнута опасност да се тендер поништи и пита "да ли је интерес синдиката да завршни испит пропадне".

Завршни испит почиње сутра

Свршени осмаци сутра ће у матичним основним школама, од девет до 11 сати, полагати завршни испит из српског језика, прекосутра ће решавати задатке из математике, а у петак комбиновани тест. На тестирање из српског смеју да понесу графитну оловку, гумицу, хемијску и флашицу воде, док су мобилни телефони и други електронски уређаји забрањени. Сви одговори морају бити написани хемијском, јер им у супротном неће бити признати. Такође, неће се признати прецртани или преправљани одговори.

Виши суд у Београду одбацио тужбу Уније синдиката просветних радника

Синдикат не може да тужи владу

АУТОР: В. А.

Београд - Виши суд у Београду одбацио је тужбу коју је Унија синдиката просветних радника поднела против Владе Србије због неизвршавања обавеза из споразума о решавању спорних питања, потписаног након прошлогодишњег штрајка у школама.

- Суд је тужбу оценио као недопуштену, што, како нам је објаснила наша адвокатица, значи да смо ми сувише мали да бисмо тужили државу. Нисмо ни очекивали да ћемо лако остварити своја права. Имамо могућност да се жалимо Апелационом суду, што ћемо и урадити, а ако и њихова одлука буде неповољна по просветне раднике, правду ћемо потражити пред међународним институцијама. Све ово потврђује чињеницу да влада може склапати споразуме какве год хоће, унапред знајући да за њу немају обавезујући карактер - каже за Данас Јасна Јанковић, председница Уније синдиката просветних радника.

Како је Данас раније писао, тај синдикат је средином априла поднео тужбу против владе као институције, а не против министра просвете Срђана Вербића и министарке државне управе и локалне самоуправе Кори Удовички, који су ставили свој потпис на споразум као овлашћене особе. Иако је у тренутку подношења тужбе влада била у техничком мандату, у синдикату су навели да обавезе из споразума потписаног са председницима сва четири репрезентативна синдиката треба да изврши наредни састав из Немањине 11.

Јанковићева наводи да споразуму није исекао рок, јер су неке ствари дефинисане на дужи период, те да је за просветне раднике најважније да им нова влада исплати награду, која је дефинисана и посебним колективним уговором. Она каже да су запослени разочарани јер током ове године нису уведени платни разреди и да ни идуће године, када почиње примена јединствених коефицијената за цео јавни сектор, материјални положај запослених у образовању неће бити побољшан.